

Türkçe SALT Veri Tabanı

Bir çevriyazı tüm dil ölçümleri için veri tabanındaki çevriyazılarla karşılaştırılabilmektedir. Karşılaştırma yaşa, cinsiyete, dil örneğinin alınma bağlamına ve çevriyazı uzunluğuna göre yapılabilmektedir. Karşılaştırma sonucunda analiz değışkenleri için ortalama, aralık ve standart sapma değeri verilir.

Programda sohbet bağlamında alınmış dil örneklerinden oluşan bir Türkçe veri tabanı bulunmaktadır. Veri tabanını, Ankara ili merkezinde okul öncesi eğitim kurumlarına ve ilköğretim okullarına devam eden 2;6-9;6 yaşlar arasındaki normal gelişim gösteren çocuklar oluşturmaktadır. Denver Gelişimsel Tarama Testi sonucunda tüm gelişim alanlarında yaş kriterlerini karşılayan, öğretmenleri ve araştırmacının gözlemleri doğrultusunda genel gelişiminde herhangi bir sorun olmadığı belirlenen ve anne babalarının eğitim düzeyi lise ve üzerinde olan 321 çocuk veri tabanına alınmıştır. Çocukların yaş ve cinsiyete göre dağılımı Tablo 1'de görülmektedir.

Tablo 1: Türkçe veri tabanını oluşturan çocukların yaş ve cinsiyete göre dağılımı

Yaş grubu	Yaş ranjı	Erkek	Kız	Toplam
3 yaş	2.7 – 3.6	23	21	44
4 yaş	3.7 – 4.6	22	23	45
5 yaş	4.7 – 5.6	25	20	45
6 yaş	5.7 – 6.6	26	27	53
7 yaş	6.7 – 7.6	29	21	50
8 yaş	7.7 – 8.6	21	21	42
9 yaş	8.7 – 9.6	21	21	42
TOPLAM				321

Dil örneği alınması

Her çocuktan sohbet bağlamında 15-20 dakikalık bir dil örneği bireysel olarak alınmıştır. Dil örneği kaydı öncesinde çocukların araştırmacıya alışmaları amacıyla her çocukla yaklaşık 5 dakikalık ısınma çalışmaları yapılmıştır. Okul öncesi dönemdeki çocuklardan dil örneği serbest oyun içinde alınırken evcilik oyuncakları, trafik seti, çiftlik gibi manipüle edilebilen standart materyaller ile yaz tatili, bayramlar, sınıfta ve evde yapılan etkinlikler, hayvanlar gibi konular kullanılmıştır. Okul dönemindeki çocuklardan

dil örneği alınırken sohbette aynı konular kullanılmıştır. Dil örnekleri telefon, tablet veya dijital ses kayıt cihazı kullanılarak kaydedilmektedir.

Oyun ve Sohbet sırasında incelemeyi yapan kişinin rolü

- Dikkatli bir sohbet ortağı olun. İletişim kurma isteğinizi gülümseyerek, entonasyonla ve göz kontağı ile gösterin.
- Sabırlı olun. Çocuđa zaman verin, duraksamalardan korkmayın, gerektiğinde açık uçlu sorularla ipucu verin.
- Çok fazla soru sormaktan ve özellikle evet/hayır cevabını gerektiren sorulardan kaçının.
- İzlediği filmi anlatmasını istemek gibi sohbetin öykülemeye dönmemesine dikkat edin.
- Çocuđu konuşması için teşvik edin.

Sohbette kullanabilecek konular ve önerilen sorular /ipuçları

1. Sınıf etkinlikleri

“Bugün okulda neler yaptınız bana anlat.”, “Onu nasıl yaptınız?”, “Ödevlerini yaparken yardım alıyor musun? Nasıl?”

2. Tatiller

“Bayramda köye gidince neler yapıyorsun?”, “Yaz tatilinde yaptıklarını bana anlat”

3. Doğum günleri veya diđer kutlamalar

“Doğum gününde neler yaptınız?”, “Annen babanla birlikte bir kutlama yaptınız mı, nasıl?”

4. Aile etkinlikleri, ev ziyaretleri, geziler, ev işleri

“Anneannene gidince neler yapıyorsun? Oraya nasıl gidiyorsunuz?”, “Evde annene nasıl yardım edersin?”, “Hafta sonlarında beraber neler yaparsınız?”

5. Evcil hayvanlar

“Evde hayvan besliyor musunuz? Neler yapıyor?” “Ona nasıl bakıyorsunuz?”, “Onunla ilgili evde bir problem/kaza oldu mu? Ne yaptınız?”

6. Yiyecekler, öğünler, lokantalar

“En sevdiğin yemekler neler?”, “Yemek yaparken annene/babana nasıl yardım edersin?”, “Sevmediđin bir yiyecek olursa ne yaparsın?”

Çevriyazı notları

Dil örnekleri SALT çevriyazı formatına uygun olarak yapılmıştır. Çevriyazıda a) biçimbirimler, b) binişik konuşma, c) anlaşılır olmayan, kısmen anlaşılan veya tamamlanmamış sözceler, d) atmalar, yanlış başlangıçlar, tekrarlar ve tekrar düzenlemeler kodlamalar kullanılarak işaretlenmiştir. Sözcelerin biçimbirimlere / işareti kullanılarak ayrılması analizlerin doğru olarak yapılabilmesi için önemlidir. Sözcelerin biçimbirimlere ayrılmasıyla ilgili bilgi [Çevriyazı Uzlaşmaları ve Kuralları Kılavuzu'nda](#) yer almaktadır.

Kodlama notları

[EW] sözcük düzeyindeki hatalar

[EU] sözce düzeyindeki hatalar

[EM] biçimbirim hataları

[T] OSU–2 hesaplaması

Çevriyazıda kullanılan tüm kodlamalara ilişkin bilgi [Çevriyazı Uzlaşmaları ve Kuralları Kılavuzu'nda](#) yer almaktadır.